

تهیه شده توسط کمیته علمی انجمن
دندانپزشکی کودکان ایران

اگر فکر می کنید:

"دندان های شیری چون دندان هایی موقتی هستند پس اهمیت زیادی ندارند"

"دندان های شیری که عاقبت می افتند پس نیاز به ترمیم و پر کردن ندارند"

"دندان شیری را در نهایت می توان کشید پس مشکلات آن را نباید جدی گرفت"

خواندن این مطلب برای شما ضروری است:

چرا دندان های شیری بسیار اهمیت دارند؟

دندان های شیری کودکان، اگر نه بیشتر از دندان دائمی در بزرگسالان، دست کم به همان اندازه اهمیت دارند. این دندان ها از حدود 5 تا 14 ماهگی در دهان نوزاد شروع به ظاهر شدن می کنند و تا حدودا 12 سالگی که آخرین دندان های شیری می افتند، در دهان حضور دارند. طی این مدت طولانی، این دندان ها علاوه بر اینکه همان وظایف دندان های دائمی را بر عهده دارند، وظایف بسیار مهم و حیاتی دیگر نیز دارند که در اینجا به آنها و به مشکلاتی که در اثر نبودن آنها ایجاد می شود اشاره می کنیم:

1- گاز زدن، جویدن و غذا خوردن

تا سن 6 سالگی تنها دندان هایی که در دهان کودک وجود دارند دندان های شیری هستند، بعد از آن به آهستگی این دندان ها با دندان های دائمی جایگزین می شود. می دانیم که داشتن تغذیه مناسب در این سنین برای رشد و تکامل کودک حیاتی است، اما دندان های شیری پوسیده و درد دندان، غذا خوردن را برای کودک دشوار می کند و مشکلات تغذیه ای به همراه می آورد که روی رشد کودک اثر منفی می گذارد. از طرف دیگر از دست رفتن زود هنگام دندان های شیری و بی دندانی کودک، عملکرد جویدن را تحت تاثیر قرار می دهد و بلع غذاهای جویده نشده می تواند باعث ایجاد مشکلات گوارشی شود.

2- صحبت کردن

بیان یک سری از صداها نیاز به تماس دندان ها با لب است. حضور و موقعیت صحیح دندان های شیری برای تلفظ صحیح حروف هنگام صحبت کردن بسیار مهم است. به عنوان مثال "نوک زبانی حرف زدن" کودک از جمله مشکلاتی است که ممکن است در صورتی که دندان های شیری در سنین بسیار کم پوسیده شوند یا از بین بروند ایجاد شود.

3- خندیدن و ظاهر زیبا

اگر می خواهید خاطرات کودکی فرزند خود را با تهیه عکس هایی زیبا برای خودتان و او ثبت کنید بهتر است وقتی می خندد دندان هایی سالم و سفید نمایان شوند نه دندان های پوسیده و سیاه رنگ. برای این منظور باید مراقبت از دندان های شیری او را جدی بگیرید. دندان های شیری، مخصوصا دندان های شیری جلویی دهان، در صورت عدم توجه و رسیدگی، می تواند بسیار زود و حتی در یک سالگی شروع به پوسیده شدن کنند و در مدت کوتاهی تمام ساختار دندان از بین برود.

4- رشد و تکامل نرمال استخوان ها و عضلات صورت

دندان ها تکیه گاهی برای عضلات و استخوان های در حال تکامل صورت کودک هستند و در شکل گیری نهایی این ساختارها موثرند. از دست رفتن زودرس دندان ها در کودکان باعث می شود استخوان ها و عضلات، پشتیبان خود را از دست بدهند و به مرور زمان شکل آنها تغییر کند.

5- ارتباط نزدیک و اثرگذاری روی دندان دایمی

دندان های دایمی قبل از رویش و در استخوان، در ارتباط بسیار نزدیکی با ریشه دندان های شیری قرار دارند. دندان شیری پوسیده در صورت ترمیم نشدن و رها شدن عاقبت دچار عفونت و آبسه می شود، عفونت ایجاد شده می تواند از اطراف ریشه دندان شیری به دندان دایمی زیرین سرایت کند و باعث آسیب آن شود. این آسیب ها شامل ایجاد لکه های زرد رنگ روی تاج دندان دایمی، نرم شدن و پوسیدگی مینای دندان دایمی و در موارد شدید حتی عدم تکامل دندان دایمی می باشد.

6- حفظ فضای لازم برای دندان های دایمی و هدایت آنها به محل خود

دندان های شیری یک عملکرد بسیار مهم دارند و آن نگه داشتن جای

زودتر از موقع

دندان دایمی، توسط حرکت

اشغال می شود، در نتیجه دندان

رویش یابد و به شکل نامرتب

دربیاید و در فک قفل می شود. به همین

ناچار به کشیدن دندان شیری در سنین کم

فضا نگهدار توسط دندانپزشک کودکان توصیه می شود.

حضور دندان های شیری همچنین موجب هدایت و رویش دندان های دایمی

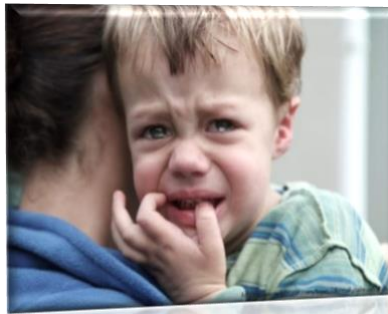
صحیح می شود. در صورت نبودن دندان های شیری در زمان مورد نیاز در جای خود، دندان های دایمی ممکن

است مسیر خود را گم کنند و در جای نامناسب رویش یابند.

7- رشد و تکامل شناختی و یادگیری کودک

پوسیدگی دندان های شیری و دندان درد های مکرر و مداوم علاوه بر اینکه تغذیه و خواب کودک را مختل می کند، تمرکز او را در مدرسه و ضمن پروسه یادگیری بر هم می زند. این نتایج می تواند مانعی سر راه تکامل شناختی و کسب مهارت های کودک باشد.

8- روابط اجتماعی

کودکی که دندان های سیاه و پوسیده دارد یا تعدادی از دندان های خود را از دست داده است در برخورد با همسالان در مدرسه و محیط های اجتماعی دچار مشکل می شود. او ممکن است توسط بقیه کودکان دست انداخته شود یا اینکه دایما ظاهر خود را با کودکان دیگر مقایسه کند. بنابراین داشتن دندان های شیری سالم و زیبا روی روابط اجتماعی کودک، اعتماد به نفس و عزت نفس او تاثیر میگذارد.

9- خطرات جدی

پوسیدگی درمان نشده و عدم توجه به دندان شیری عفونی می تواند در مواردی موجب گسترش عفونت به بقیه قسمت های بدن و حتی مغز شود و وضعیت اورژانسی و خطرناکی برای کودک ایجاد کند.

تهیه شده توسط کمیته علمی انجمن
دندانپزشکی کودکان ایران